

CENTRUM MEDYCZNE KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO

Program specjalizacji W PERIODONTOLOGII

Warszawa 2000

(c) Copyright by Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, Warszawa 2000

Program specjalizacji przygotował zespół ekspertów

Prof. dr hab. Marek Ziętek - specjalista krajowy,
Prof. dr hab. Jadwiga Banach,
Dr hab. Renata Górska,
Dr hab. Tomasz Konopka,
Dr n. med. Małgorzata Radwan-Oczko

Kto może ubiegać się o rozpoczęcie specjalizacji?

W periodontologii mogą specjalizować się lekarze stomatolodzy posiadający specjalizację II stopnia w chirurgii stomatologicznej lub stomatologii zachowawczej, uzyskaną na podstawie poprzednich przepisów lub lekarze stomatolodzy posiadający tytuł specjalisty w stomatologii ogólnej, uzyskany na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 25.03.1999 r.

1. Cel studiów specjalizacyjnych

Celem studiów jest poszerzenie wiedzy teoretycznej i praktycznej w diagnozowaniu, profilaktyce i leczeniu chorób przyzębia oraz błony śluzowej jamy ustnej. Nabycie umiejętności operacyjnego leczenia periodontopatii i patologii mukogingiwalnych. Poszerzenie wiedzy w zakresie promowania zdrowia, elementów medycyny ratunkowej i profilaktyki oraz diagnostyki zakażeń HIV.

2. Wymagana wiedza

Oczekuje się, że po zakończeniu specjalizacji lekarz wykaże się znajomością niżej wymienionych zagadnień.

- Anatomia i fizjologia przyzębia.
- Rola śliny w patologii jamy ustnej.
- Diagnostyka i różnicowanie chorób przyzębia.
- Zasady farmakoterapii chorób przyzębia.
- Skaling i opracowywanie korzeni, instrumentarium peridontologiczne.

- Leczenie chirurgiczne chorób przyzębia.
- Leczenie protetyczne chorób przyzębia.
- Diagnostyka i leczenie chorób błony śluzowej jamy ustnej.
- Diagnostyka i leczenie chorób dermatologicznych mających swoje odzwierciedlenie w jamie ustnej.
- Profilaktyka onkologiczna w jamie ustnej.
- Diagnostyka radiologiczna i radiowizyjograficzna.
- Sposoby rejestracji badań klinicznych.
- Alergie na leki.
- Leczenie nadwrażliwości szyjek zębowych.
- Opanowanie etycznych i prawnych aspektów prowadzenia specjalistycznej praktyki lekarskiej.

3. Wymagane umiejętności praktyczne

Oczekuje się, że po zakończeniu specjalizacji lekarz wykaże się umiejętnością:

- wykonania profesjonalnych zabiegów profilaktycznych,
- wykonania kiretażu zamkniętego,
- wykonania kiretażu otwartego,
- wykonania papilectomii,
- wykonania gingiwektomii,
- wykonania gingiwoosteoplastyki,
- wykonania gingiwoosteoplastyki z wszczepem biomateriału,
- wykonania zabiegów sterowanej regeneracji tkanek,
- wykonania przeszczepu płata błony śluzowej z podniebienia,
- wycięcia wędzidełek warg i języka,
- pogłębienia przedSIONKA,
- pokrycia recesji dziąsłowych,
- wykonania hemisekcji i radektomii.
- wykonania zabiegów z zastosowaniem lasera yagowo-neodymowego i lasera CO₂
- wykonania zabiegów z zastosowaniem krioterapii,
- wszczepienia implantów,
- wykonania analizy i wyrównania płaszczyzny zwarcia,
- wykonania i dostosowania szyn termoplastycznych,
- wykonania szyn zespalających zęby (bezpośrednie i pośrednie),
- wykonania zdjęć rtg przylegających, pantomograficznych i radiowizyjograficznych,
- wykonania zabiegów fizykoterapeutycznych w zakresie jamy ustnej,
- pobierania materiału do badań histopatologicznych oraz jego diagnostyka, umiejętność interpretacji wyników,
- pobierania materiału do badań mikrobiologicznych i mykologicznych oraz jego posiewu i diagnostyki, umiejętność interpretacji wyników,
- wykonania czynności w stanach zagrożenia zdrowia i życia,
- leczenia i relacji lekarz pacjent u nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS.

4. Formy zdobywania wiedzy i umiejętności praktycznych

Kursy

Kurs wprowadzający

Specjalizujący się lekarz uczestniczy w pierwszym roku kształcenia w kursie wprowadzającym. Czas trwania kursu - 2 tygodnie.

Kursy doskonalące

- Dwa kursy z zakresu chorób błony śluzowej. Czas trwania każdego kursu - 1 tydzień.
- Dwa kursy z zakresu chirurgii periodontologicznej. Czas trwania każdego kursu - 1 tydzień.

- Kurs z zakresu chirurgii mukogingivalnej. Czas trwania kursu - 1 tydzień.
- Kurs implantologiczny. Czas trwania kursu 3 - 5 dni.
- Kurs z zakresu laseroterapii. Czas trwania kursu 2 - 3 dni.

Staże kierunkowe

- Chirurgia stomatologiczna - 3 tygodnie,
- Oddział dermatologiczny - 3 tygodnie,
- Staż w gabinecie protetycznym (w zakładzie protetyki AM) - 1 tydzień
- Oddział hematologii dziecięcej - 1 tydzień,
- Oddział hematologii dorosłych - 1 tydzień,
- Oddział reanimacji i intensywnej terapii (nie dotyczy osób po specjalizacji w chirurgii stomatologicznej) - 1 tydzień,
- Pracownia mikrobiologiczna - 1 tydzień,
- Pracownia histopatologiczna - 1 tydzień,
- Ciągły staż specjalizacyjny w uprawnionym zakładzie periodontologii - 9 miesięcy rocznie (w tym 1 miesiąc urlopu wypoczynkowego). Jeśli staż podstawowy nie odbywa się w placówce klinicznej uczelni medycznej to lekarz powinien część stażu podstawowego odbyć w klinice 4 tygodnie w roku.

Kształcenie umiejętności wykonywania zabiegów i procedur medycznych

Wykaz zabiegów i procedur medycznych, w których specjalizujący się ma obowiązek uczestniczyć:

I rok specjalizacji

- asystowanie przy 20 zabiegach kiretażu zamkniętego,
- asystowanie przy 10 zabiegach przeszczepu płata błony śluzowej lub podśluzowej z podniebienia,
- asystowanie przy 20 zabiegach kiretażu otwartego lub gingiwoosteoplastyki z wszczepieniem biomateriału,
- asystowanie przy 10 zabiegach sterowanej regeneracji tkanek,

II rok specjalizacji

- asystowanie przy 5 zabiegach hemisekcji lub radektomii,
- asystowanie przy 10 zabiegach wycięcia wędzidełka lub pogłębienia przedsiionka jamy ustnej,
- asystowanie przy 10 zabiegach pokrycia recesji dziąsłowych,
- asystowanie przy 2 zabiegach implantologicznych,

Wykaz procedur i zabiegów medycznych, które specjalizujący się powinien wykonać samodzielnie:

I rok stażu

- 50 zabiegów kiretażu zamkniętego,
- 50 zabiegów analizy i wyrównania płaszczyzny zwarcia,
- 100 zabiegów mających na celu zniesienie nadwrażliwości szyjek zębowych,
- wykonanie 10 zdjęć rtg przylegających, 10 zdjęć rtg pantomograficznych, 10 zdjęć radiowizjograficznych,
- wykonywanie wszystkich zabiegów fizykoterapeutycznych stosowanych w zakresie jamy ustnej,

II rok stażu

- zabiegi wycięcia wędzidełka wargi (różne techniki) - 20
- zabiegi pogłębienia przedsionka bez przeszczepu wolnego płata - 10
- zabiegi pogłębienia przedsionka z wolnym przeszczepem - 10
- zabiegi kiretażu zamkniętego - 20
- zabiegi gingiwoosteoplastyki z wszczepem biomateriału - 15
- wykonanie 10 szyn trwałych zespalających zęby,

III rok stażu

- zabiegi sterowanej regeneracji tkanek - 10
- zabiegi gingiwoosteoplastyki z wszczepem biomateriału - 20
- zabiegi kiretażu zamkniętego - 50
- zabiegi wszczepienia implantów - 2
- wykonanie 10 szyn trwałych zespalających zęby,
- wykonanie 10 szyn ruchomych zespalających zęby,
- pobieranie materiału do badań histopatologicznych, cytologicznych i mikrobiologicznych,
- diagnostyka i leczenie chorób błony śluzowej jamy ustnej. Historie choroby 20 pacjentów.

Formy samokształcenia

Studiowanie piśmiennictwa

Specjalizujący się lekarz powinien pogłębiać wiedzę fachową poprzez śledzenie literatury.

Zalecane piśmiennictwo

- Jańczuk Z., Banach J.: Choroby błony śluzowej i przyzębia. WL PZWL, Warszawa 1995.
- Langlais R., Miller C.: Choroby błony śluzowej jamy ustnej. Urban & Partner, Wrocław 1997.
- Wierzbička M. (red.) Peridontologia kliniczna. Cz. 1 i 2. Sanmedia, Warszawa 1995.
- Ketterl W. I wsp.: Peridontologia. Urban & Partner, Wrocław 1995.
- Jańczuk Z. I wsp.: Zapobieganie i leczenie chorób przyzębia. Biblioteka Stomatologa, PZWL, Warszawa 1999.
- Jenkins W. M. M., Allan C. J.: Peridontologia. Przewodnik. Wyd. Med. Sanmedica, Warszawa 1996
- Knychalska-Karwan Z.: Podstawy chorób przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej. Collegium Medicum UJ, Kraków 1996.
- Lamey P. J., Lewis M. A. O.: Choroby jamy ustnej w ogólnej praktyce stomatologicznej. Wyd. Med. Sanmedica, Warszawa 1995.
- Włodek-Owińska B.: Atlas chorób błony śluzowej jamy ustnej. Volumed 1997.
- Williams D. M., Hughes F. J., Odell E. W., Farthing P. M.: Patologia przyzębia. Wyd. Med. Sanmedica, Warszawa 1995.

Przygotowanie publikacji

Specjalizujący się lekarz zobowiązany jest przygotować jedną pracę poglądową i jedną pracę kazuistyczną (odpowiednikami tych prac są 2 publikacje naukowe).

Uczestniczenie w działalności towarzystw lekarskich

Kandydat powinien uczestniczyć w konferencjach naukowych o tematyce peridontologicznej organizowanych w Polsce. Powinien uczestniczyć w szkoleniach organizowanych przez stomatologiczne towarzystwa naukowe i naukowe towarzystwa medyczne oraz uczestniczyć w innych formach kształcenia ustawicznego.

5. Metody oceny wiedzy i umiejętności praktycznych

Kolokwia

- kolokwia z zakresu obowiązującej wiedzy

- kolokwium z prawa medycznego
- kolokwium z promocji zdrowia

Sprawdziany umiejętności praktycznych

Wymagane umiejętności praktyczne lekarz zalicza w formie sprawdzianów praktycznych.

Ocena pracy pogładowej

Oceny pracy pogładowej dokonuje kierownik specjalizacji.

6. Znajomość języków obcych

Wymagana jest znajomość języka angielskiego, niemieckiego lub francuskiego w stopniu umożliwiającym korzystanie z literatury fachowej.

7. Czas trwania specjalizacji

Specjalizacja w periodontologii trwa 3 lata.

8. Postępowanie kwalifikacyjne dla lekarzy stomatologów ubiegających się o rozpoczęcie specjalizacji w periodontologii

Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza komisja kwalifikacyjna ds. specjalizacji w skład której wchodzi:

- konsultant wojewódzki w dziedzinie periodontologii lub konsultant krajowy,
- przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego,
- przedstawiciel okręgowej rady lekarskiej,

Komisja ocenia wnioski pod względem formalnym i ustala listę lekarzy, którzy uzyskają zgodę na przystąpienie do specjalizacji.

W przypadku postępowania konkursowego (jeżeli specjalizacja ma być realizowana w ramach rezydentury lub gdy liczba kandydatów przekracza liczbę przewidzianych miejsc szkoleniowych) organizowany jest egzamin testowy a następnie komisja przeprowadza rozmowy kwalifikacyjne. Jeżeli do konkursu przystępuje duża liczba lekarzy powoływane są zespoły podległe komisji.

Egzamin testowy opracowany przez Krajową Radę Egzaminów Lekarskich organizuje i przeprowadza kierownik wojewódzkiego ośrodka metodyczno-organizacyjnego.

Komisja kwalifikacyjna ds. specjalizacji w oparciu o wyniki rozmowy kwalifikacyjnej i testu ustala listę rankingową służącą do wypełnienia miejsc szkoleniowych.